

ÎNCHEIERE

30 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Victor Burduh
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de Filat Vladimir, reprezentat de avocatul Munteanu Victor,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Filat Vladimir împotriva Băncii Comerciale „Banca Socială” Societate pe Acțiuni în proces de lichidare cu privire la obligarea eliberării informațiilor ce țin de rulajele bancare și sumele bănești de pe contul bancar nr. 2224703087482 ce aparține companiei LTD „Rodos Overseas”,

împotriva deciziei din 6 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de Filat Vladimir și s-a menținut hotărârea din 29 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă :

La 23 noiembrie 2015, Filat Vladimir s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Băncii Comerciale „Banca Socială” Societate pe Acțiuni în proces de lichidare obligarea instituției bancare să elibereze informațiilor ce țin de rulajele bancare și sumele bănești de pe contul bancar nr. 2224703087482 ce aparține companiei LTD „Rodos Overseas”.

În motivarea cererii de chemare în judecată a reiterat că, la 3 noiembrie 2017 s-a adresat cu o cerere către Banca Comercială „Banca Socială” Societate pe Acțiuni prin care a solicitat eliberarea informației cu privire la sumele disponibile pe contul bancar nr. 2224703087482 deschis la Banca Comercială „Banca Socială” Societate pe Acțiuni, ce aparține companiei „Rodos Overseas” LTD.

Drept motiv, a invocat prin sentința din 27 iunie 2016 a Judecătoria Buiucani mun. Chișinău s-a reținut că „Tot Filat Vladimir, prin intermediul companiei „Rodos Overseas” LTD, înregistrată în Belize, conturile deschise la Banca Comercială „Banca Socială” Societate pe Acțiuni având formal în calitate de unic asociat pe Costea Costică, însă gestionarea de facto a companiei o exercita Rusu Ion, la solicitarea lui Filat Vladimir, a primit suma de 5 500 000 euro, ceea ce constituie în valută națională suma de 102 144 900 lei de pe contul companiei „Dovastra Capital LP” care este gestionată de Ilan Șor, mijloacele financiare provenind din creditul acordat de Banca

Comercială „Banca Socială” Societate pe Acțiuni la 29 septembrie 2014 în sumă de 7.008.948 dolari SUA, societății Biro Media S.R.L, care de asemenea este gestionată de Ilan Șor”.

Reclamantul a indicat că, motivarea primei instanțe a fost preluată și menținută de către instanțele ierarhic superioare, iar hotărârea a devenit definitivă și irevocabilă la 6 aprilie 2017.

Astfel, având în vedere că suma imputată nu a fost ridicată de către subsemnat și nici de alte persoane împuternicite de către acesta, rezultă că această sumă de bani a rămas pe conturile deținute de către „Rodos Overseas” LTD la Banca Comercială „Banca Socială” Societate pe Acțiuni în caz contrar, suma de bani care se pretinde că a fost primită de către reclamant pe contul bancar al acestei companii, a fost utilizată în alte plăți ulterioare de către societatea subscrisă fără aprobarea tranzacției de către persoanele autorizate.

În acest context, reclamantul a menționat că, pentru a identifica circumstanțele de fapt ale acestei situații, precum și împrejurările reale în care s-au realizat aceste transferuri bancare, dacă ele au fost efectiv realizate, este necesară eliberarea informației cu privire la rulajul bancar al contului curent deschis la Banca Comercială „Banca Socială” Societate pe Acțiuni, deținut de societatea „Rodos Overseas” LTD.

Ca urmare a acestei solicitări, la 14 noiembrie 2017 lichidatorul Băncii Comerciale „Banca Socială” Societate pe Acțiuni în proces de lichidare, Sergiu Berghie, a expediat în adresa reclamantului un răspuns cu nr. 1900/2092 din 10 noiembrie 2017 prin care Filat Vladimir a fost informat că informația solicitată se atribuie la secret bancar și urmează a fi furnizată în cazurile strict prevăzute de Legea instituțiilor financiare, inclusiv la solicitarea instanței de judecată.

Prin hotărârea din 29 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru cererea de chemare în judecată depusă de Filat Vladimir a fost respinsă a ca neîntemeiată.

Pentru a hotărî astfel, instanța a constatat că, solicitarea înaintată Filat Vladimir, de a-i fi eliberată informația cu privire la sumele disponibile pe contul bancar nr. 2224703087482 ce aparține companiei „Rodos Overseas” LTD la Banca Comercială „Banca Socială” Societate pe Acțiuni, nu cade sub incidența alin .(7) al art. 22 al Legii instituțiilor financiare nr. 550 din 21.07.1995 (în vigoare la 23.11.2017, ulterior abrogat prin Legea nr. 202 din 6. 10. 2017, în vigoare din 01.01.2018), având în vedere că acesta nu se atribuie la nici una din persoane, instituții, autorități, care au dreptul legal de a primi de la bancă informația solicitată, reieșind din prevederile art. 22 alin. (5) din Legea instituțiilor financiare nr. 550 din 21.07.1995.

Totodată, instanța a reținut că, neprezentarea informației solicitate este justificată și de art. 97 al Legii nr. 202 din 06.10.2017 privind activitatea băncilor.

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 26 octombrie 2018, avocatul Bancu Cristina acționând în interesele lui Filat Vladimir a declarat apel împotriva hotărârii din 29 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a cererii de chemare în judecată.

Prin decizia din 6 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de avocatul Bancu Cristina în interesele lui Filat Vladimir și s-a menținut hotărârea din 29 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

La 19 august 2019, Filat Vladimir, reprezentat de avocatul Munteanu Victor a

declarat recurs împotriva deciziei din 6 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 29 septembrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru solicitând admiterea recursului, casarea hotărârilor instanțelor ierarhic inferioare și emiterea unei hotărâri noi de admitere a cererii de chemare în judecată depusă de Filat Vladimir.

În motivare a indicat că, soluția instanțelor ierarhic inferioare este neîntemeiată.

Instanțele investite cu judecarea fondului eronat au interpretat prevederile art. 97 alin. (3) al Legii nr. 202 din 06.10.2017 privind activitatea băncilor.

Prin prisma art. 123 din Codul de procedură civilă instanța urma să țină cont de faptele stabilite prin sentința Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 27 iunie 2016 și ca urmare instanța să emită o soluție de admitere a acțiunii.

Astfel, prin aplicarea legii privind accesul la informații, instituția bancară urma să elibereze informația solicitată, dat fiind faptul că doar instituția bancară unde sunt deținute conturile acestei companii poate oferi informații care sunt esențiale în stabilirea circumstanțelor de fapt ale cauzei. Or, din informațiile care sunt necesare a fi eliberate se poate constata cu certitudine circulația mijloacelor bănești.

Chiar dacă restricția este una reglementată de lege, prejudiciul adus drepturilor și intereselor legitime ale lui Filat Vladimir prin refuzul eliberării acestei informații este mai esențial decât păstrarea în continuare a secretului bancar, iar în aceste condiții lipsa de oferire a informațiilor cu privire al conturile bancare și rulajele companiei „Rodos Overseas” LTD afectează drepturile, libertățile și interesele legitime ale acestuia.

Recurentul a indicat că motivul refuzului băncii precum că Vladimir Filat nu este clientul băncii și nu a avut careva relații cu banca la activitatea „Rodos Overseas” LTD în cadrul Băncii Comerciale „Banca Socială” Societate pe Acțiuni, este ilegal.

Prin soluția adoptată de instanța de apel a fost interpretată eronat legea, motivarea soluției bazându-se practic pe constatările primei instanțe. Totodată, instanța de apel nu s-a pronunțat în privința unui capăt de argumentare care este determinat pentru soluționarea cauzei, în sensul că nu a motivat partea ce ține de oferirea accesului la rulajele bancare pentru care recurentul să înțeleagă modul de executare a părții din sentință prin care a fost obligat să achite suma de 5 500 000 euro.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 6 iunie 2019.

Conform art.434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Potrivit scrisorii de ieșire, instanța de apel a expediat participanților la proces, copia deciziei motivate la 26 iunie 2019, însă date referitor la recepționarea de către părți a deciziei, la materialele cauzei lipsesc.

Cererea de recurs a fost declarată la 19 august 2019, respectiv în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Astfel, prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 18

septembrie 2019 instanța de recurs a comunicat intimatului copia recursului, informând despre necesitatea depunerii referinței în termen de o lună de la data primirii scrisorii (f. d. 183), fiind recepționat la 24 septembrie 2019 potrivit avizului de recepție (f.d. 184).

La 16 octombrie 2019, Banca Comercială „Banca Socială” Societate pe Acțiuni în proces de lichidare a depus referință asupra recursului. A menționat că, soluția instanțelor ierarhic inferioare este corectă și întemeiată. Filat Vladimir nu este înregistrat în calitate de persoană împuternicită să gestioneze conturile „Rodos Overseas” LTD și astfel nu îi acordă dreptul de a obține informație ce constituie secret bancar direct de la bancă. A solicitat respingerea recursului.

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acest este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața

instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Potrivit art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Filat Vladimir, reprezentat de avocatul Munteanu Victor nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Filat Vladimir, reprezentat de avocatul Munteanu Victor.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Victor Burduh

Dumitru Mardari